

## VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

Odlukom Vijeća Filološkog fakulteta od 14. 11. 2022. godine imenovana je Komisija za ocjenu master rada pod nazivom *Medijska pismenost i aktuelni programi za predmet crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost u osnovnoj školi*, kandidatkinje Katarine Stamatović, Studijski program za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, u sljedećem sastavu: prof. dr Sonja Nenezić, članica, prof. dr Miodarka Tepavčević, članica i prof. dr Dušanka Popović, mentorka. Komisija Vijeću Filološkog fakulteta podnosi izvještaj o ocjeni master rada.

## IZVJEŠTAJ O OCJENI MASTER RADA

Master rad pod nazivom *Medijska pismenost i aktuelni programi za predmet crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost u osnovnoj školi*, kandidatkinje Katarine Stamatović, sadrži 75 stranica i, u skladu s *Pravilima studiranja na master studijama Univerziteta Crne Gore*, počinje apstraktom na maternjem i engleskom jeziku, slijedi sadržaj rada, a zatim poglavlja: *Uvod, Medijska pismenost i značaj njenog izučavanja, Predmetni programi C-SBH jezika i književnosti i medijska pismenost, Metodologija istraživanja (Metode i tehnike istraživanja, Opšti podaci o ispitanicima, Rezultati, Nastavnici, Učenici – fokus-grupni intervju, Diskusija o rezultatima), Zaključak i Literatura*. U cjelini Prilozi nalazi se anketni upitnik korišćen za realizaciju ankete usmjerene na prikupljanje podataka o inkorporaciji medijske pismenosti u okviru nastave predmeta Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost u osnovnoj školi, namijenjen profesorima koji nastavu jezika i

književnosti izvode na tom obrazovnom nivou. Takođe, pitanja namijenjena učenicima u svrhu realizacije fokus-grupnog intervjua.

U radu kao cjelini kandidatkinja analizira mogućnosti implementacije medijske pismenosti u okviru predmeta Crnogorski-srpski, hrvatski, bosanski jezik i književnost, utvrđujući nivo njenog izučavanja na osnovu već utemeljenih obrazovno-vaspitnih ishoda u aktuelnom predmetnom programu (2017). U uvodu je istaknut značaj medijske pismenosti, cilj istraživanja i motivacija za bavljenje ovom problematikom i predstavljen sadržaj poglavlja koja slijede.

U drugom poglavlju *Medijska pismenost i značaj njenog izučavanja*, autorka navodi i analizira definicije medijske pismenosti određujući, u odnosu na njih, značaj izučavanja ove oblasti u osnovnoj školi, te razmatra posebnosti štampanih i digitalnih medija kao prenosilaca medijskih poruka. U cjelini *Medijski sadržaji i njihove poruke*, u istom poglavlju, navode se karakteristike medijskih sadržaja i medijske poruke sagledavaju kao posebna vrsta konstrukta usmjerena na postizanje određenih ciljeva. Takođe, daje se kratak pregled izučavanja medijske pismenosti u svijetu i kod nas.

U poglavlju *Predmetni programi C-SBH jezika i književnosti i medijska pismenost*, autorka je objasnila teorijsku zasnovanost aktuelnih predmetnih programa namijenjenih nastavi maternjeg jezika i književnosti i navela njihove ključne karakteristike, te razmotrila mogućnosti uvođenja dodatnih medijskih sadržaja u postojeće obrazovno-vaspitne ishode i ishode učenja. Takođe, istakla je obrazovno-vaspitne ishode iz obje oblasti predmeta (*Nastava jezika i Nastava književnosti*) koji obuhvataju medijsku pismenost ili se na nju mogu odnositi, prikazujući kako se, u obrazovnoj vertikali, iz razreda u razred progresivno šire, dopunjujući i povezujući učenička znanja. Istovremeno, istakla je djelimičnu otvorenost predmetnih programa kao mogućnost za uvođenje i izučavanje sadržaja medijske pismenosti, a u skladu s fondom časova namijenjenim nastavi ovog predmeta. Kandidatkinja je razmotrila i različite vrste pismenosti, posebno čitalačku pismenost kao ključnu za razvoj medijske pismenosti.

U četvrtom poglavlju *Metodologija istraživanja* precizirani su predmet istraživanja, hipoteze i istraživačka pitanja, predstavljen istraživački korpus, vrste i metode istraživanja, kao i načini obrade i interpretacije dobijenih podataka, nakon čega slijedi diskusija o rezultatima istraživanja. Realizovano je istraživanje kvantitativnog tipa u kojem su prikupljeni i obrađeni podaci do kojih se došlo putem anketiranja nastavnika, dok je fokus-grupnim intervjuom kao

kvalitativnim pristupom, a u kojem su učestvovali učenici, pribavljeno njihovo promišljanje o medijskoj pismenosti i njenoj zastupljenosti u školama. Rezultati kvantitativnog istraživanja predstavljeni su grafikovima i analizirani, dok se rezultati kvalitativnog dijela istraživanja opisani i analizirani. U konačnom, rezultati su pokazali da nastavnici i učenici osnovnih škola, uprkos izvjesnim preprekama opisanim u radu, uviđaju važnost implementiranja i upoznavanja medijske pismenosti, zauzimaju pozitivan stav prema njenom uvođenju u predmetni program za C-SBH jezik i književnost i uopšte nastavu tog predmeta, prepoznajući prednosti adekvatnog medijskog obrazovanja i kontinuirano inkorporiraju ove sadržaje u proces poučavanja i učenja. Analizirajući mišljenja nastavnika i učenika u odnosu na navedenu problematiku i sagledavanjem kompletnog stanja u obrazovnom sistemu (programi, nastavnici, učenici), kandidatkinja u radu daje dovoljno informacija za promišljanje o unapređenju izučavanja medijske pismenosti kroz predmet Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost.

U cjelini *Zaključak* sumira se sve prethodno rečeno, još jednom ističe da je implementacija medijskih sadržaja u predmet Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost moguća, da su nastavnici toga svjesni i da postojeće ishode realizuju, dodajući odgovarajuće sadržaje u otvoreni dio programa. Takođe, da učenici prepoznaju značaj medijske pismenosti i da ih ti sadržaji interesuju.

U radu koji je predmet ove ocjene u cjelini, kao i u pojedinačnim poglavljima, kandidatkinja Katarina Stamatović dokazala je da posjeduje znanja iz oblasti jezika i književnosti važna za ovu temu, kao i specijalistička znanja iz metodike nastave jezika i književnosti, te da je umješnim definisanjem predmeta i cilja istraživanja, iz čega proizilazi izbor istraživačkog korpusa, metoda i tehnika istraživanja u procesu prikupljanja podataka, kao i njihove obrade i diskusije, te izvođenje zaključaka, pokazala da vlada metodologijom naučnog istraživanja na nivou potrebnom za izradu master rada.

Svojim master radom *Medijska pismenost i aktuelni programi za predmet crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost u osnovnoj školi*, kandidatkinja Katarina Stamatović dala je značajan doprinos utvrđivanju stanja u odnosu na izučavanje medijske pismenosti u okviru nastave predmeta Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost u osnovnim školama u Crnoj Gori i ponudila smjernice za njeno unapređenje.

Imajući u vidu sve navedeno u ovom izvještaju, Komisija sa zadovoljstvom predlaže Vijeću Filološkog fakulteta da izvještaj prihvati i odobri javnu odbranu master rada kandidatkinje Katarine Stamatović.

Nikšić, 6. novembar 2023.

#### KOMISIJA

Prof. dr Sonja Nenezić, članica

S. Nenezić

Prof. dr Miodarka Tepavčević, članica

M. Tepavčević

Prof. dr Dušanka Popović, mentorica

D. Popović